

Handläggare
Linnea Kleiner
Telefon: 08-50820474

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2024-06-13

Skrivelse om åtgärder för att komma tillrätta med underskottet i stadsdelens ekonomi

Svar på skrivelse från (L), (M) och (C)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen tog emot en skrivelse den 21 mars 2024 från Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) samt Stefan Holm (C). I skrivelsen ställer skribenterna tre frågor angående nämndens underskott i jämförelse med andra liknande nämnder, ekonomiska åtgärder och politiska partiers möjligheter till att medverka till ett utfall inom fastställd budget.

Förvaltningen konstaterar att det framförallt är stadsledningskontoret och revisionskontorets uppgift att genomföra stadsövergripande ekonomiska analyser. Under året har förvaltningen också tagit emot analysstöd från några fackförvaltningar, exempelvis socialförvaltningen och äldreförvaltningen.

Förvaltningen noterar att stadsdelsnämndernas underskott främst förekommer inom fyra kärnverksamheter samt att ett socioekonomiskt mönster kan utläsas i det ekonomiska resultatet.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning och att samtliga verksamheter med prognostiserat underskott har åtgärdsplaner att arbeta utifrån. Flertalet åtgärder har vidtagits under året.

Förvaltningen ser vikten av att nämnden har tillit till professionen och dess bedömningar samt att nämnden nyttjar aktuella forum för frågor och dialog.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Den 21 mars 2024 inkom Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) samt Stefan Holm (C) med en skrivelse.

I skrivelsen ställer skribenterna tre frågor om skrivelse om underskottet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och åtgärder.

Ärendet

Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) samt Stefan Holm (C) menar att det bör betecknas som ett nödläge att nämnden tidigt på året (februari 2024) visar ett underskott om 30,6 mnkr före resultatöverföringar och 25,5 mnkr efter resultatöverföringar.

Skribenterna framför även att, likt år 2023, påpekar förvaltningen att det finns osäkerhetsfaktorer med risk för ökande underskott.

Vidare menar ledamöterna att, vid en jämförelse med andra stadsdelar i staden, är underskottet i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i särklass störst och flertalet nämnder ett utfall inom fastställd budget.

Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) och Stefan Holm (C) framför att det är avgörande för politisk trovärdighet att avsluta 2024 med ett utfall inom fastställd budget, vilket även visar att nämnden värnar om skattemedel.

I skrivelsen ställer skribenterna tre frågor:

1. Hur kan det komma sig att vår stadsdel har väldigt mycket större budgetunderskott än andra motsvarande stadsdelar med liknande befolkningsstruktur och liknande förutsättningar?
2. Vilka ytterligare åtgärder planerar stadsdelsförvaltningen återkomma med för att vid årsskiftet överlämna en budget i balans?
3. Hur kan de politiska partierna medverka på bästa sätt för att få en budget i balans?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hur kan det komma sig att vår stadsdel har väldigt mycket större budgetunderskott än andra motsvarande stadsdelar med liknande befolkningsstruktur och liknande förutsättningar?

Det är möjligt att jämföra resultat mellan olika stadsdelsnämnder, men desto mer komplicerat att analysera och dra slutsatser av resultatet. Förvaltningen konstaterar att det i första hand är ett uppdrag som revisionskontoret i Stockholms stad har likväl som kommunstyrelsens förvaltning stadsledningskontoret (SLK).

I årsrapporten 2023 fastställer revisionskontoret att *”Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds ekonomiska resultat bedöms, utifrån genomförd granskning, som i allt väsentligt tillfredsställande. Det verksamhetsmässiga resultatet bedöms som delvis tillfredsställande.*

Vidare skriver Revisionskontoret att *”Nämndens ekonomiska utfall avviker med -1 procent mot budget. Revisionskontoret anser att det är av vikt att nämnden analyserar orsaken och vidtar åtgärder för de verksamheter som inte klarat årets budget.”*

Förvaltningen har under året haft löpande kontakt med stadsledningskontoret och tagit emot olika typer av analysstöd. Förvaltningen har även tagit emot stöd från äldreförvaltningen och socialförvaltningen.

Stadsdelsnämndernas sammantagna resultat (avvikelse mellan utfall och budget) i bokslutet för 2023 uppgick till +143 mnkr varav Södermalms respektive Norra innerstadens stadsdelsnämnder sammantaget redovisade +135 mnkr.

Endast två stadsdelsnämnder redovisade ökade kostnader jämfört med budget; Hägersten-Älvsjö (-15 mnkr) och Enskede-Årsta-Vantör (-25 mnkr).

En jämförelse av budgethållningen mellan fyra kärnverksamheter för stadsdelsnämnderna (exklusive individ- och familjeomsorg vuxen) visar att samtliga stadsdelsnämnder överskrider budget inom något verksamhetsområde. Däremot har ingen stadsdelsnämnd överskridit budget inom samtliga områden.

Stadsdelsnämndernas underskott förekommer främst inom de fyra kärnverksamheterna förskoleverksamhet, individ- och familjeomsorg barn och unga, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg.

Underskotten är i första hand knutna till tre områden (se figur 1):

- Individ- och familjeomsorg barn och unga - *BoU*
- Stöd och service till personer med funktionsnedsättning - *Funk*
- Äldreomsorg – *Äldre*

SDF VB 2023	BoU	Funk	Äldre	Förskola
Underskott	8 av 11	7 av 11	4 av 11	3 av 11
Andel med underskott	73%	64%	36%	27%
Järva				
Hässelby-Vällingby				
Bromma				
Kungsholmen				
Norra innerstaden				
Södermalm				
Enskede-Årsta-Vantör				
Skarpnäck				
Farsta				
Hägersten-Älvsjö				
Skärholmen				

Figur 1, utfall bokslut stadsdelsnämnder 2023 per utvalda verksamhetsområden, rött avser underskott.

Förvaltningen noterar att:

- 8 av 11 stadsdelsförvaltningar har underskott inom IoF barn och unga
- Budgetavvikelsen inom IoF barn och unga varierar mellan +17 mnkr (Norra innerstaden) och -54 mnkr (Hägersten-Älvsjö)
- Enskede-Årsta-Vantörs IoF barn och unga redovisade ett underskott om 18 mnkr
- Det finns ett mönster utifrån kostnader i relation till budget som kan tolkas i ett socioekonomiskt perspektiv

Vilka ytterligare åtgärder planerar stadsdelsförvaltningen återkomma med för att vid årsskiftet överlämna en budget i balans?

Stadsdelsförvaltningen har stora målgrupper, en stor organisation med många medarbetare, chefer och arbetade timmar samt stor volym på köpta tjänster. Det innebär även att mindre och marginella justeringar och förändringar kan ge relativ stor effekt där 1 procent motsvarar cirka 28 mnkr.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att bibehålla en rättssäker och noggrann myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning och samtliga verksamheter med prognostiserat underskott har åtgärdsplaner.

Ett stort och brett antal åtgärder har vidtagits och pågår för ett utfall inom fastställd budgetram, exempelvis:

- Rättssäker och noggrann myndighetsutövning inklusive jämförelser med staden
- Genomgång av avtal och placeringar
- Analys av placeringskostnader inom vissa stadsdelsförvaltningar, bland annat Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby samt Hägersten-Älvsjö
- Översyn av schemaläggning för att säkerställa en effektiv schemaläggning med rätt bemanning vid rätt tid
- Fortsatt arbete för att minska sjukfrånvaron, övertid och mertid
- Effektiv personalförsörjning över enhets- och avdelningsgränser
- Gemensamt utnyttjande av lokaler
- Prioritering av inköp och investeringar, exempelvis skjuta fram inköp av bokningstavlor till förvaltningshuset
- Fortsatt utveckling och översyn av strukturorganisation inklusive chefsstruktur, med tyngdpunkt i att renodla kärnverksamheter och lägga stor vikt på förebyggande arbete för alla åldrar
- Stadsdelsförvaltningen fortsätter använda stadsövergripande underlag från exempelvis socialförvaltningen och äldreförvaltningen för lokal analys och styrning

Hur kan de politiska partierna medverka på bästa sätt för att få en budget i balans?

Nämndens ansvar enligt *Regler för ekonomisk förvaltning* är bland annat att upprätta en verksamhetsplan med budget utifrån kommunfullmäktiges fastställda budget. Förvaltningen lämnar årligen förslag till nämnden på verksamhetsplan inklusive budget.

Vidare är det nämndens ansvar att följa upp budget och säkerställa att anslag inte överskrids och intäkter inflyter. Det är förvaltningschefens ansvar att löpande följa upp verksamheten, upprätta underlag till nämnden samt redovisa risker för budgetavvikelse.

Nämndens tillit till professionen och dess bedömningar är särskilt viktigt att lyft liksom att nämnden nyttjar aktuella forum, exempelvis nämndinformationen, för frågor och dialog.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning om åtgärder för att komma tillrätta med underskottet i stadelens ekonomi

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2024-06-12
Anna Larsson, Avdelningschef	2024-06-07